

PRESSMEDDELANDE nr 119/22

Luxemburg, den 7 juli 2022

Domstolens dom i mål C-576/20 | Pensionsversicherungsanstalt (Perioder för vård av barn som fullgjorts i en annan medlemsstat)

Perioder för vård av barn som fullgjorts i andra medlemsstater ska beaktas vid beräkningen av ålderspension

Domstolen bekräftar sin rättspraxis enligt vilken den medlemsstat som svarar för pensionen och i vilken förmånstagaren uteslutande har arbetat och betalat in avgifter, såväl före som efter flytten till en annan medlemsstat där han eller hon har ägnat sig åt ta hand om sina barn, ska beakta dessa perioder för vård av barn

I november 1987 flyttade CC, efter att ha varit verksam som egenföretagare i Österrike, till Belgien där hon födde två barn den 5 december 1987 respektive den 23 februari 1990. Från och med födelsen av sitt första barn ägnade hon sig åt att hand om sina barn, utan att utöva något arbete, utan att intjäna någon försäkringsperiod och utan att erhålla förmåner för barnens omvårdnad. Samma sak gällde i Ungern där hon vistades i december 1991.

När CC återvände till Österrike i februari 1993 fortsatte hon att ta hand om sina barn under tretton månader, samtidigt som hon var obligatoriskt ansluten och betalade avgifter till det österrikiska socialförsäkringssystemet. Hon arbetade och betalade avgifter i denna medlemsstat till dess att hon gick i pension.

Efter att hon hade ansökt om ålderspension beviljade den österrikiska pensionsmyndigheten henne denna rätt genom beslut av den 29 december 2017. De perioder för vård av barn som hade fullgjorts i Österrike har likställts med försäkringsperioder och beaktats vid beräkningen av hennes pension. De perioder som hade fullgjorts i Belgien och Ungern beaktades däremot inte.

CC överklagade detta beslut och gjorde gällande att perioder för vård av barn som fullgjorts i andra medlemsstater ska likställas med försäkringsperioder på grundval av artikel 21 FEUF, genom vilken unionsmedborgarnas rätt till fri rörlighet infördes, eftersom hon hade arbetat och varit ansluten till det österrikiska systemet för social trygghet före och efter dessa perioder.

Sedan överklagandet ogillats, överklagade CC till Oberster Gerichtshof (Högsta domstolen, Österrike). Eftersom den hänskjutande domstolen var osäker på huruvida perioder för vård av barn som fullgjorts i andra medlemsstater skulle beaktas vid beräkningen av ålderspensionen, begärde den att EU-domstolen skulle tolka en bestämmelse i

unionens sekundärrätt¹ som var tillämplig i tiden (*ratione temporis*) i förevarande fall. Det är nämligen inte uteslutet att denna bestämmelse exklusivt reglerar villkoren för ett sådant beaktande. CC uppfyller inte dessa villkor, eftersom hon när den första perioden för vård av barn började inte var anställd eller egenföretagare i Österrike.

I sin dom slår domstolen fast att denna bestämmelse inte på ett exklusivt sätt reglerar beaktandet av perioder för vård av barn som en och samma person har fullgjort i olika medlemsstater och bekräftat att dessa perioder, i förevarande fall, ska beaktas enligt artikel 21 FEUF.

Domstolens bedömning

Domstolen slår för det första fast att artikel 44 i förordning nr 987/2009, mot bakgrund av dess ordalydelse, det sammanhang i vilket den ingår och de mål som eftersträvas med de föreskrifter som den ingår i, ska tolkas så, att den inte på ett exklusivt sätt reglerar beaktandet av perioder för vård av barn som en och samma person har fullgjort i olika medlemsstater.

Vad gäller bestämmelsens lydelse påpekar domstolen att det inte framgår av denna bestämmelse att den endast reglerar detta beaktande och att även om nämnda bestämmelse skulle anses utgöra en kodifiering av domstolens rättspraxis på detta område², hade domen Reichel-Albert³ ännu inte meddelats när förordning nr 987/2009 trädde i kraft, varför de lärdomar som följer av sistnämnda dom således inte kunde beaktas vid antagandet av denna förordning för eventuell kodifiering.

Vad gäller det sammanhang som artikel 44 i förordning nr 987/2009 ingår i har domstolen, med hänvisning till bestämmelsens rubrik och med beaktande av vilket kapitel i denna förordning som den ingår i, preciserat att det genom denna bestämmelse införs en tilläggsbestämmelse som gör det möjligt att öka sannolikheten för att de berörda personerna fullt ut ska få sina perioder för vård av barn beaktade och på så sätt, så långt det är möjligt, undvika att dessa perioder inte beaktas.

Vad gäller syftet med förordning nr 987/2009 skulle en tolkning enligt vilken artikel 44 i denna förordning på ett exklusivt sätt reglerar beaktandet av perioder för vård av barn som fullgjorts i olika medlemsstater innebära att **den medlemsstat som svarar för ålderspensionen för en person, och i vilken denna person uteslutande har arbetat och betalat avgifter, såväl före som efter det att vederbörande flyttat till en annan medlemsstat där han eller hon har ägnat sig åt att ta hand om sina barn, i samband med beviljandet av en sådan pension kan underlåta att beakta de perioder som denna person har ägnat sig åt att ta hand om sina barn i en annan medlemsstat**, och därmed **missgynna denna person enbart på grund av att denne har utövat sin rätt till fri rörlighet**. En sådan tolkning skulle således **strida mot de mål som eftersträvas** med denna förordning, **särskilt**

¹ Det rör sig om artikel 44.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 284, 2009, s. 1). I denna artikel 44, med rubriken "Beaktande av perioder för vård av barn", föreskrivs i punkt 2 att om en period för vård av barn inte beaktas enligt lagstiftningen i den medlemsstat som är behörig enligt avdelning II i förordning nr 883/2004, så ska institutionen i den medlemsstat vars lagstiftning var tillämplig på den berörda personen, på grundval av att personen hade anställning eller bedrev verksamhet som egenföretagare vid den tidpunkt då perioden för vård av barn enligt den lagstiftningen började beaktas för det berörda barnet, fortsatt vara ansvarig för att beakta denna period som en period för vård av barn enligt dess egen lagstiftning, som om vården av barnet ägt rum på dess territorium.

² Genom dom av den 23 november 2000, Elsen [C-135/99](#), och dom av den 7 februari 2002, Kauer, [C-28/00](#) (se även pressmeddelande [n° 13/02](#)) fastställde domstolen testet avseende "nära samband" eller "tillräckligt nära samband" mellan försäkringsperioder som fullgjorts till följd av yrkesverksamhet i den medlemsstat hos vilken den berörda personen ansöker om ålderspension och perioder för vård av barn som denna person har fullgjort i en annan medlemsstat. Domstolen slog då fast att den omständigheten att dessa personer, som uteslutande hade arbetat i den medlemsstat som svarar för deras ålderspension, vid den tidpunkt då deras barn föddes utövade en sådan avlönad verksamhet i denna medlemsstat gör att det går att fastställa att det föreligger ett sådant nära samband eller tillräckligt nära samband och att nämnda medlemsstats lagstiftning följaktligen var tillämplig när det gäller att beakta perioder för vård av barn som fullgjorts i en annan medlemsstat för beviljande av en sådan pension.

³ I dom av den 19 juli 2012, Reichel-Albert ([C-522/10](#)), slog domstolen fast att artikel 21 FEUF ska tolkas så, att den behöriga myndigheten i en medlemsstat, vid beviljande av ålderspension, ska beakta perioder för vård av barn som fullgjorts i en annan medlemsstat som om perioderna hade fullgjorts inom landet av en person som endast har förvärvsarbetat i den förstnämnda medlemsstaten och som vid tidpunkten för barnens födelse tillfälligt hade slutat förvärvsarbeta och av rent familjemässiga skäl hade bosatt sig i den andra medlemsstaten.

vad gäller syftet att säkerställa iakttagandet av principen om fri rörlighet i artikel 21 FEUF, och skulle således riskera att äventyra den ändamålsenliga verkan av artikel 44 i förordningen.

För det andra finner domstolen att lärdomarna i domen Reichel-Albert, för att säkerställa iakttagandet av denna princip, kan överföras på en situation, såsom den som är aktuell i det nationella målet, där den berörda personen inte uppfyller det krav på att vara anställd eller utöva verksamhet som egenföretagare som föreskrivs i sistnämnda bestämmelse, för att den medlemsstat som svarar för pensionen, vid beviljandet av en ålderspension, ska beakta perioder för vård av barn som personen har fullgjort i andra medlemsstater. Denna medlemsstat är således skyldig att beakta dessa perioder i enlighet med artikel 21 FEUF, förutsatt att denna person uteslutande har arbetat och betalat avgifter i nämnda medlemsstat, såväl före som efter det att vederbörande flyttat till en annan medlemsstat där han eller hon fullgjort nämnda perioder.

Domstolen konstaterar således att det, i likhet med vad som var fallet i det mål som avgjordes genom domen Reichel-Albert **finns ett tillräckligt nära samband mellan de perioder för vård av barn som CC har fullgjort i utlandet och de försäkringsperioder som hon fullgjort till följd av yrkesverksamhet i Österrike. Lagstiftningen i denna medlemsstat ska därför tillämpas vid beaktandet och godkännandet av dessa perioder, när denna medlemsstat beviljar ålderspension.**

Om CC inte hade lämnat Österrike, så skulle hennes perioder för vård av barn ha beaktats vid beräkningen av hennes österrikiska ålderspension. I likhet med den berörda personen i det mål som avgjordes genom domen Reichel-Albert missgynnas CC således enbart på grund av att hon har utövat sin rätt till fri rörlighet, vilket strider mot artikel 21 FEUF.

PÅPEKAND: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av unionsrätten eller om giltigheten av en unionsrättsakt. Domstolen avgör inte målet vid den nationella domstolen. Det är den nationella domstolen som ska avgöra målet i enlighet med EU-domstolens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ (+352 4303 3127)

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

Håll dig uppdaterad!

